

International Chamber of Commerce

The world business organization

Regelverket är framtaget av ICC:s kommission

Corporate Responsibility and Anti-corruption

ICC:s Regler för bekämpning av Korruption

2012 svensk översättning

Innehållsförteckning

Förord	2

Del I

Anti-Korruptions regler	3

Artikel 1	Förbjudna beteenden	3
Artikel 2	Tredje Part	4

Del II

Företagspolicy för att främja efterlevnaden av anti-korruptionsreglerna	5

Artikel 3	Affärspartners	5
Artikel 4	Bidrag till politiska partier och välgörande ändamål samt sponsring.	6
Artikel 5	Gåvor och gästfrihet	6
Artikel 6	"Smörjningsbetalningar"	7
Artikel 7	Intressekonflikter	7
Artikel 8	Personal	7
Artikel 9	Ekonomi och redovisning	8

Del III

Företags program för regelefterlevnad	9

Artikel 10	Element i ett företagsprogram för regelefterlevnad	9

Förord

ICC har alltid legat i framkant när det gäller kampen mot mutor. ICC:s arbete för att förhindra mutor i internationell affärsverksamhet inleddes 1975 då en anti-korrptionskommitté bildades. Kommittén utfärdade 1977 en rapport som blev banbrytande. Rapporten fastslog behovet av åtgärder från såväl regeringar som näringslivet. Endast genom ömsesidigt samarbete kunde framgång nås. ICC har också medverkat vid framtagandet av såväl OECD:s som FN:s mutkonventioner.

ICC:s regler är avsedda som en metod för självreglering. De ska användas mot bakgrund av tillämplig lagstiftning och internationella konventioner på området. ICC understryker vikten av att företagen inför och följer självpåtagna regler, vilket ger ett mer naturligt och effektivt sätt att uppfylla alla de legala krav som finns för att motverka korruption. Reglerna ger också en stadig bas för att motstå försök utifrån att utpressa eller locka till betalning av mutor.

ICC uppmanar företag att samarbeta med andra företag och andra relevanta initiativtagare på internationell, regional eller sektorsvis nivå. Vidare uppmanas till samarbete med myndigheter i hemlandet och utomlands i utredningar om korruption.

Kampen mot korruption, som är i kärnan i företagens samhällsansvar och god företagsstyrning kommer aldrig att slutföras. Uthålliga ansträngningar kommer även fortsättningsvis att behövas.

Dessa regler består av tre delar. Del 1 innehåller själva reglerna. Del 2 presenterar de policys som företag ska anta för att stödja efterlevnaden av reglerna och del 3 listar föreslagna element i ett effektivt internt företagsprogram för regelefterlevnad.

Reglerna har tagits fram av *ICC Commission on Corporate Responsibility and Anti-corruption*. Originaltexten är på engelska och finns tillgänglig för nerladdning på www.icc.se. Översättningen till svenska har gjorts av Susanna Zeko, Policy Manager, ICC Sweden.

Tell Hermanson

Generalsekreterare, ICC Sweden

Del I – Anti-Korruptionsregler

Artikel 1

Förbjudna beteenden

Företag ska förbjuda följande beteenden vid varje tillfälle och i alla former, i relation till

- en offentlig tjänsteman på internationell, nationell eller lokal nivå,
- ett politiskt parti, en partitjänsteman eller kandidat till politisk position, samt
- en chef, tjänsteman, eller anställd i ett företag

oavsett om dessa beteenden är direkta eller indirekta, eller genomförs av tredje part:

- a) **Mutbrott** är erbjudande, löfte, givande eller accepterande av varje otillbörlig penningmässig eller annan förmån till, från eller av någon av de personer som förtecknas ovan eller för någon annan i syfte att erhålla eller behålla en affärsässig eller annan otillbörlig förmån, t.ex. i samband med offentligt eller privat upphandlingskontrakt, myndighetstillstånd, beskattning, tull, rättsliga åtgärder och rättegångar.

Mutor omfattar ofta (i) återförandet av någon del av avtalad betalning (*kick-back*) till regeringstjänstemän, partitjänsteman eller till den andra avtalspartens anställda, deras anhöriga, vänner eller affärspartners eller (ii) utnyttjandet av mellanhänder som t.ex. ombud, underleverantörer, konsulter eller annan tredje part för att kanalisera betalningar till regerings- eller partitjänstemän eller till den andra avtalspartens anställda, deras släktingar, vänner eller affärskontakter.

- b) **Utpressning eller påtryckning** är krav på muta, oavsett om den är förenad med hot ifall begäran avslås. Företag ska motsätta sig varje försök till utpressning eller påtryckning och uppmanas att rapportera sådana försök genom tillgängliga formella eller informella rapporteringsmekanismer, såvida inte sådan rapportering under rådande omständigheter är att anse som kontraproduktiv.
- c) **Handel med inflytande** är erbjudande av eller begäran om en otillbörlig förmån för att utöva en oegentlig, verklig, eller förmodad påverkan med syfte att från en offentlig tjänsteman erhålla en otillbörlig fördel för initiativtagaren till handlingen eller för någon annan person.
- d) **Penningtvätt av mutor** är hemlighållandet eller döljandet av det olagliga ursprunget, källa, plats, av förfogandet över eller ägande av egendom i vetskap om att egendomen utgör vinning av ett brott.

"Korruption" eller "Korrupta beteenden" som används i dessa regler skall omfatta mutor, utpressning eller påtryckning, handel med inflytande och penningtvätt av mutor.

Artikel 2

Tredje part

När det gäller tredje part som är underkastad företagets styrning eller bestämmande inflytande, inklusive men inte begränsat till agenter, affärsutvecklings konsulter, representanter, tullombud, allmänna konsulter, återförsäljare, underleverantörer, franchisetagare, advokater, revisorer eller liknande mellanhänder, som agerar på företagets räkning i samband med marknadsföring eller försäljning, förhandlingar om kontrakt, erhållandet av licenser, andra tillstånd, eller några åtgärder som gynnar företaget eller underleverantörer i leveranskedjan, ska företag:

- instruera tredje part att varken engagera sig i eller att tolerera någon form av korruption,
- inte använda dem som en kanal för korruption;
- anställa dem endast i den utsträckning som är lämplig för det regelbundna genomförandet av företagets verksamhet, och
- inte betala dem mer än en rimlig ersättning för deras legitima tjänster.

Del II - Företags policy för att främja efterlevnad av Anti-Korruptions reglerna

Artikel 3

Affärspartner

Affärspartner inkluderar (i) tredje part och (ii) partner i joint venture och konsortium, samt entreprenörer och leverantörer.

- A. Ett företag ska, i relation till tredje part, och i den utsträckning det är möjligt:
- a) klargöra sina förväntningar på att alla aktiviteter för företagets räkning utförs i överensstämmelse med dess policy; och
 - b) ingå ett skriftligt avtal med tredje part:
 - i vilket det informeras om företagets anti-korruptions policy och i vilket tredje part åtar sig att inte utöva någon korruption;
 - som ger företaget tillåtelse att begära en revision av tredje parts böcker och bokföringen av oberoende revisor i syfte att kontrollera dessa reglers efterlevnad, och
 - som förutsätter att tredje parts ersättning ej ska betalas kontant och endast betalas i (i) det land tredje part är registrerad, (ii) det land där huvudkontoret finns, (iii) dess hemland eller (iv) det land där uppdraget utförs.
- B. Företaget ska vidare försäkra sig om att dess centrala ledning har adekvat kontroll över förbindelser med tredje part och i synnerhet upprätthåller en förteckning över namnen, villkoren för förbindelsen och att en förteckning upprätthålls över betalningar till tredje part av företaget i samband med transaktioner till offentliga organ och statliga eller privata företag. Förteckningen bör finnas tillgänglig för granskning av revisorer och lämplig, vederbörlig statlig myndighet under sekretessförhållanden.
- C. Ett företag ska, i relation till ett joint venture eller konsortium, vidta de åtgärder, som står i dess makt för att säkerställa att en policy som överensstämmer med dessa regler accepteras av dess joint venture eller konsortium partner och som ska gälla för det gemensamma företaget eller konsortiet.
- D. När det gäller entreprenörer och leverantörer ska företaget vidta de åtgärder som står i dess makt för att, och så långt som juridiskt möjligt, säkerställa att de uppfyller dessa regler i deras agerande på uppdrag av eller med företaget och undvika entreprenörer och leverantörer som är kända, eller rimligen misstänkta, för att betala mutor.

- E. Ett företag skall i sina avtal med affärspartners införa en bestämmelse som gör det möjligt att upphäva eller avsluta relationen, om det ensidigt i god tro föreligger oro för att en affärspartner har handlat i strid mot gällande korruptions lag, eller i strid mot del 1 av dessa regler.
- F. Ett företag ska utöva noggrann genomlysning när det gäller rykte och förmåga, hos affärspartners som är utsatta för korruptionsrisker, att följa anti-korruptionslagar i deras agerande med eller på uppdrag av företaget.
- G. Ett företag skall bedriva sin upphandling i enlighet med vedertagen affärsstandard och i möjligaste mån på ett transparent vis.

Artikel 4

Bidrag till politiska partier och välgörande ändamål samt sponsring

- a) Företag ska följa gällande lagar när bidrag lämnas till politiska partier och kandidater samt partitjänstemän, och alla krav för offentliggörande ska uppfyllas. Belopp och tidpunkten för bidrag till politiska partier ska granskas så att det säkerställs att bidragen inte används som en förevändning för korruption.
- b) Företag ska vidta de åtgärder som står i deras makt för att säkerställa att deras bidrag till välgörande ändamål samt sponsring inte används som en förevändning för mutor. Bidragsgivande till välgörande ändamål samt sponsring ska ske öppet och i överensstämmelse med gällande lagar.
- c) Företag ska upprätta ändamålsenliga kontroller och rutiner för att säkerställa att inte olämpliga bidrag lämnas till politiska partier eller välgörande ändamål. Bidrag till organisationer där framstående politiska personer, deras släktingar, vänner eller affärskontakter medverkar ska granskas med särskild uppmärksamhet.

Artikel 5

Gåvor och Gästfrihet

Företag ska inrätta rutiner som omfattar erbjudande om eller mottagande av gåva och gästfrihet för att säkerställa att sådana arrangemang (a) överensstämmer med nationell lag och tillämpliga internationella instrument; (b) begränsas till skäliga och äkta utgifter; (c) inte på otillbörligt sätt påverkar, eller kan bedömas påverka, mottagarens oberoende bedömning av givaren; (d) inte strider mot kända bestämmelser i mottagarens uppförandekod, och (e) varken erbjuds eller tas emot för ofta eller vid olämplig tid.

Artikel 6

"Smörjningsbetalningar"

"Smörjningsbetalningar" är inofficiella, oegentliga, små betalningar till en tjänsteman på lägre nivå för att säkra eller påskynda genomförandet av rutinmässiga eller nödvändiga åtgärder som den som betalar smörjning är berättigad till enligt lag

"Smörjningsbetalningar" är förbjudna i de flesta jurisdiktioner.

Företag ska därför inte göra sådana "smörjningsbetalningar", men det är känt att de kan konfronteras med tvingande omständigheter i vilka "smörjningsbetalningar" knappast kan undvikas, som under tvång eller när hälsa, säkerhet eller tryggheten hos företagets anställda är i riskzonen.

När en "smörjningsbetalning" sker under sådana omständigheter ska det noggrant redovisas i företagets böcker och bokföringen.

Artikel 7

Intressekonflikter

Intressekonflikter kan uppstå när de privata intressena, hos en individ eller hans/hennes nära släktingar, vänner eller affärskontakter, avviker från de i företaget eller i organisation som den enskilde tillhör.

Dessa situationer ska göras kända och, om möjligt, undvikas eftersom de kan påverka en individs omdöme i utförandet av sina arbetsuppgifter och ansvarstaganden. Företag ska noga övervaka och reglera faktiska eller potentiella intressekonflikter, eller uppfattningen av dessa, hos sina direktörer, tjänstemän, anställda och agenter och ska inte dra fördel av andras intressekonflikter.

Om deras planerade verksamhet eller anställning har direkt samband med de funktioner som innehafts eller kontrollerats under deras tid i tjänst, skall tidigare offentliga tjänstemän inte anställas eller sysselsättas i någon kapacitet innan en rimlig tidsperiod har förflutit efter det att de lämnat sin position. I förekommande fall skall begränsningar enligt nationell lagstiftning observeras.

Artikel 8

Personal

Företagen ska se till att

- a) personalåtgärder, inklusive rekrytering, befordran, utbildning, utvärdering av prestanda, ersättning, erkännande och affärsetik i allmänhet, speglar följanda regler;
- b) ingen anställd ska drabbas av repressalier eller diskriminerande eller disciplinär åtgärd för rapportering i god tro av kränkningar eller misstänkta brott mot företagets anti-korrupsions policy eller för att ha vägrat att engagera sig i korruption, även om en sådan vägran kan leda till att företaget förlorar affärer;
- c) nyckelpersoner på områden med hög risk för korruption ska utbildas och utvärderas regelbundet, rotation av sådan personal ska övervägas.

Artikel 9

Ekonomi-och redovisning

Företag ska se till att:

- a) alla ekonomiska transaktioner ska identifieras och korrekt registreras i vederbörlig redovisning som är tillgänglig för granskning av styrelsen eller motsvarande organ med yttersta ansvar för företaget, liksom revisorer;
- b) det får inte finnas några inofficiella eller hemliga konton, det får inte heller utfärdas några dokument som inte korrekt registrerar de transaktioner de hänför sig till;
- c) det inte finns dokumentation om icke-existerande utgifter eller skulder med felaktigt angivande av föremål eller av ovanliga transaktioner som inte har ett äkta legitimt syfte;
- d) kontantbetalningar eller betalningar i varor ska övervakas för att undvika att de används som substitut för mutor, endast små kontanta betalningar gjorda av handkassa eller i länder eller platser där det inte återfinns fungerande banksystemet bör tillåtas;
- e) ingen bokföring eller andra relevanta dokument får avsiktligt förstöras tidigare än vad som krävs enligt lag;
- f) oberoende revisionssystem finns på plats, genom interna eller externa revisorer, för att uppdaga alla transaktioner som bryter mot dessa regler eller tillämpliga redovisningsregler. Systemet ska innehålla lämplig rättelseåtgärd när fall inträffar.
- g) alla bestämmelser i nationella skattelagar och -föreskrifter följs, däribland sådana som förbjuder avdrag för någon form av mutor från den beskattningsbara inkomsten.

DEL III - Element i ett effektivt Företagsprogram för efterlevnad av regler

Artikel 10

Företagsprogram för regelefterlevnad (*compliance program*)

Varje företag ska implementera ett effektivt Företagsprogram för efterlevnad (i) som återspeglar dessa regler, (ii) baseras på resultatet av en regelbundet genomförd bedömning av risker i företagets verksamhetsmiljö, (iii) anpassas till företagets specifika situation och (iv) med syftet att förebygga och upptäcka korruption och att främja en kultur av integritet i företaget.

Varje företag ska överväga att inkludera hela eller delar av följande praxis i sitt program. Särskilt bör företaget bland punkterna som anges nedan, välja de åtgärder som det anser mest adekvata för att garantera ett ordentlig förebyggande av korruption i relation till sina specifika omständigheter, ingen åtgärd är till sin karaktär obligatorisk:

- a) uttryck för ett starkt, tydligt och synligt stöd och engagemang för Företagsprogram för efterlevnad från styrelsen eller annat organ med det yttersta ansvar för företaget och företagets högsta ledning ("*tone at the top*");
- b) inrättande av en tydligt formulerad och synlig policy som återspeglar dessa regler och är bindande för samtliga direktörer, tjänstemän, anställda och tredje part och som gäller för alla dotterbolag, utländska och inhemska;
- c) ger styrelsen eller annat organ med det yttersta ansvaret för företaget, eller behöriga utskott i detta, mandat att utföra periodiska riskbedömningar och oberoende granskningar av överensstämmelsen med dessa regler och vid behov rekommendera korrigerande åtgärder eller policyuttalanden. Detta kan göras som en del av ett större system för genomgång av regelefterlevnad och/eller riskbedömning
- d) ålägga personal på alla nivåer inom företaget ett ansvar för att följa företagets policy och att delta i Företagsprogram för efterlevnad;
- e) utse en eller flera ledande befattningshavare (hel-eller deltid) för att övervaka och samordna företagsprogrammet med en god nivå av resurser, befogenheter och oberoende, samt regelbundet rapportera till styrelsen eller annat organ med det yttersta ansvaret för företaget, eller till behöriga utskott;
- f) utfärda riktlinjer, vid behov, för att ytterligare främja det beteende som krävs och motarbeta de beteenden som förbjuds i enlighet med företagets policy och program;
- g) utföra lämplig *due diligence*, som bygger på en strukturerad riskhanteringsmetod i valet av direktörer, chefer och anställda, samt affärspartners där en risk för korruption eller kringgående av dessa regler föreligger;

- h) utforma procedurer inom ekonomi och redovisning för att upprätthålla en rättvisande och korrekt bokföring, för att säkerställa att det inte kan användas för att bedriva eller dölja korrupt beteende;
- i) inrätta och underhålla ordentliga system för kontroll- och rapporteringsprocedurer, inklusive självständig revision;
- j) säkerställa en regelbunden intern och extern kommunikation avseende företagets anti-korrupsions policy;
- k) förse direktörer, tjänstemän, anställda och affärspartners, på lämpligt sätt, med vägledning och dokumenterad utbildning i att identifiera risker för korruption i företagets dagliga affärer samt inkludera dessa moment i ledarskapsutbildningen;
- l) inkludera en översyn av affäretisk kompetens i bedömning och befordran av chefer och inte mäta måluppfyllelse enbart mot ekonomiska indikatorer, utan också mot på vilket sätt mål har uppfyllts och specifikt mot efterlevnaden av företagets anti-korrupsionspolicy;
- m) erbjuda kanaler för att i full sekretess uttrycka oro, få råd eller i god tro rapportera etablerade eller misstänkta överträdelser, utan rädsla för repressalier eller diskriminering eller disciplinär åtgärd. Rapportering kan antingen vara obligatorisk eller frivillig, den kan göras anonymt eller öppet. Alla seriösa rapporter ska utredas;
- n) agera på rapporterade eller upptäckta kränkningar genom att vidta lämpliga korrigerande åtgärder och disciplinära åtgärder och överväga ett offentliggörande av verkställandet av företagets policy;
- o) överväga förbättring av företagsprogram för regelefterlevnad genom att söka extern certifiering, verifiering eller försäkran, samt
- p) stödja kollektiva åtgärder, såsom att föreslå eller stödja anti-korrupsionspakter och särskilda anti-korrupsionsprojekt med den offentliga sektorn och/eller andra branschkollegor.

The International Chamber of Commerce (ICC)

International Chamber of Commerce

The world business organization

ICC Sweden

Jakobs Torg 3, 111 52 Stockholm

icc@icc.se, www.icc.se